

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA
CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fóra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

La mort d'en Moret

El dimars passat, impensadament, se va rebre a Barcelona la nova de la mort d'en Moret. En la política liberal espanyola, la perduda d'aqueix home significa un altre contratemps, que difícilment podrà ésser remeiât.

Aviat no restarà ningú d'aquells veterans que, desde fa quaranta anys, venien usdefruitant el Poder y mangonejant en la *Gaceta*. Les circumstancies, ja que no les idees, imposen una renovació total en els procediments polítics y en les persones polítics.

No hi ha pas dubte de que en Romanones va resultant l'unic personatge de la situació. Resta sol, sense que la sombra d'en Maura, del trist suïcida polític, li causi cap destorb. Es un fill mimat de la fortuna. De figura secundaria que era, va pujant, fins devenir l'indispensable.

Si el seu talent fos tan gros com la seva astúcia, ara tindria ocasió d'immortalisarse.

Veurem de quina manera sabrà aprofitarse del tragic atzar que, desde fa un quant temps, li escombra de l'entorn totes aquelles figures que podien ofoscarlo.

Catalunya, apart del sentiment natural que produeix sempre la mort d'un home de talent, erudit y gran orador, com era en Moret, no s'ha commogut gaire.

No pot oblidar aquella iniqua y antijurídica llei de jurisdiccions, ni el tractat de París, ni el patriotisme infantil, que en moltes ocasions havia sigut esgrimit en contra dels interessos catalans pel qui acaba de baixar a la tomba.

Un gran home, en Moret, ab un poc més de voluntat y una mica més de sentit practic.

En son favor hem de posarhi l'autonomia de Cuba, encara que concedida tardanament, y la colaboració en algunes lleis democràtiques.

En Moret era un romantic. El seu ultim gest de ferse enterrar embolicat ab la bandera espanyola, ho demostra prou. Per lo mateix, com que tots els romantics són dignes del perdó, Catalunya deu perdonarlo, rendint tribut al sabí, a l'home bô, a l'orador eloqüentíssim; oblidant al polític.

Descansi en pau don Segimon Moret y Prendergast.

El meu vot en l'Assamblea de Versalles

L vell Fallières està a punt d'abandonar la seva ombra de magestat. El jardí dels Cincinats y Dioclecians l'espera, y be sembla que pera un francès de la tercera república, que ademés es antig vinater, lo que li dona una certa mixtura de Rabelais y Voltaire, té d'esser grata

l'emoció del retorn a convar el propi jardí, com diu Candid.—M. Loubet y M. Fallières ja podrien ésser la base pera fundar aquell «Club dels ex-presidents de la República», que anomena graciosament un cert *vaudeville*.

El successor, M. Poincaré, entrarà a l'Eliseu un poc a la manera com el seu massa famós colega Roosevelt seria entrat de bell nou a la Casa Blanca.

Per a sospesar bé el valor historic de la jornada en que M. Henri Poincaré va ésser elegit, a Versalles, president de la República Francesa, convindria que tots ens demanessim, mentalment: *¿Per qui hauries votat?*—Jo m'ho pregunto, y'm responc sense vacilacions: *Per M. Pams.*—En aquest punt hauria estat ben catalanista, ja que M. Pams es de Perpinyà;

fins hauria estat, en certa manera, mallorquinista, ja que'l Rosselló pertanyia al regne de Mallorca.—Però, ¿quin motiu d'ordre doctrinal m'hauria fet votar per un home evidentment inferior a l'electe, per aqueix milionari, rei del paper de fumar? Perque per sobre el valor personal dels homes hi ha llur valor doctrinal y representatiu; y perque la presidencia d'una república parlamentaria, com la francesa, té d'anar, en bona doctrina republicana, a les persones més aptes pera que's continui la marxa ordenada vers l'esquerra. Aixís com la fórmula de la monarquia espanyola (y l'anglesa d'un temps) es encara el famós *torn pacific*, la fórmula republicana es *l'avens pacific*.—Y veieu aquí com jo, fervent republicà, votant imaginari y llunyà en les eleccions presidencials, me

he vist derrotat en el Congrés de Versalles, a cambi d'esser vencedor, fa dos mesos, en els comicis de Nort-Amèrica, en l'elecció del professor Wilson.

La Fransa actual—com totes les nacions, a l'hora present—té dues activitats: la política y la social. Aquella es de cada dia més republicana, laicista, civil. Aquesta es de cada dia més socialista. Cal dir que la renovació de Fransa, la seva entrada veritable en la República, el seu entronc ab la tradició revolucionaria, va operarse ab l'ajuda franca dels socialistes, desde el procés Dreyfus.

Però, es interessant veure com avui se forma ja, dins Fransa, una mena de tradicionalisme

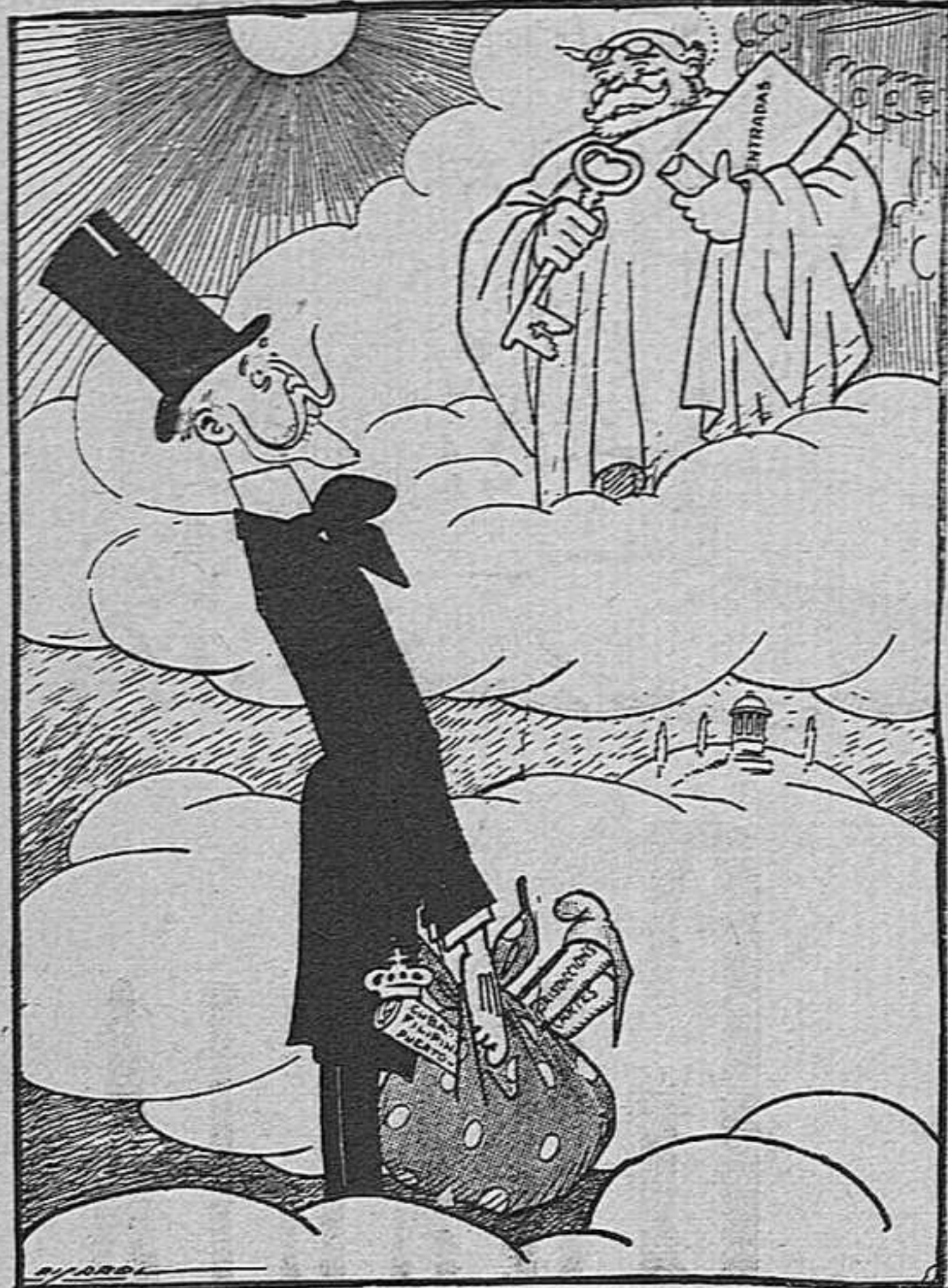
Del Carnaval politic espanyol

La murga dels invalids

de Rabelais y Voltaire, té d'esser grata

A les portes del cel

—Amic Segimond, si no llenses aquet far-sell de pecats, no't podré pas deixar entrar.
—¡Ai, caram, de Pere!... Jo us tenia per porter, però no'm pensava que exercissiu de burot.

republicà, una mena de conservatisme de la República, recelós de que la coincidència eventual de les dretes y dels socialistes en l'oposició no perjudiqui a la persistència de la conquesta política. Aquet *conservatisme de la Revolució* té la seva principal forsa parlamentària en el Senat, ont, per exemple, obstrueix el projecte de representació proporcional, defensat per les dretes y pels socialistes. Els vells noms gloriosos d'en Clemenceau y en Combes, que ahir movien la figura de M. Pams, són els caps de prestigi d'aqueix curiós conservatisme radical, que us confesso hauria arrastrat el meu vot en l'Assamblea versallesa...

Jo no sé si foren vots socialistes o catòlics els que decidiren l'elecció d'en Poincaré. Però es precis recordar que les aclamacions vergonyoses del nacionalisme aculliren el nom del vencedor.

Després de les eleccions dretistes de Casimir Perier y d'aquell Felix Faure de mala memoria, els noms de Loubet y Fallières foren pura representació de victories radicals. Poincaré, qui porta, al darrera, l'ombra sospitosa d'en Briand, y tingué fins a darrera hora l'ombra, ja funesta, d'en Millerand, es una petita satisfacció pera les dretes, però satisfacció a la fi; ja que aquestes han pogut triar, entre dos candidats d'esquerra, el menys significatiu. Els periodics dretistes espanyols no han perdut l'ocasió de ferho constar, plens d'alegria y desbordants de provocació.

¿Tindrà conseqüències importants, en aqueix septeni presidencial proxim a comensar, l'elecció d'un home massa fort, massa personal, pera exercir el poder armonic de Fransa? ¿Serà possible que aqueix president tan caracteristic guardi la necessaria neutralitat del seu carrec, atent a secundar la voluntat parlamentària pera les successives crisis del poder executiu? ¿Podrà aqueix home conviure ab els presidents del govern, sense ferlos massa ombra? ¿Li serà possible tranzigir ab un fort president del Consell, quan aqueix president tingui significació caracterisadament diversa de la seva?

Es ben possible que aqueix home, tot pujant de categoria, hagi perdut moltíssim en intervenció. La presidència de la república, a Fransa, es una mena de retiro honorific; el qui l'exerceix esdevé figura, reflecte de l'opinió del Parlament, en comptes d'esser gran motor del Parlament, per l'eficacia de la paraula. A Amèrica, com la presidència de la república coincideix ab la del poder executiu, l'importancia personal del carrec es molt major. El president ve a esser un ministre de si mateix. Els dos presidents francesos, el de la república y el del govern, venen a esser dos consuls romans; però l'un dels dos es un consul mut, un budha, que té l'altre per oracle, com un rei constitucional té els ministres.

Ja sé que, en aquestes apreciacions sobre la persona de M. Poincaré, estic en divergència ab algun estimat amic, com l'intelligentíssim Rovira y Virgili. Però crec que convé molt diucidarho, com un plet de familia, de la gran familia republicana. Repari's que no es una qüestió merament francesa; perquè hi ha una misteriosa corrent d'influències entre la política dels paisos occidentals d'Europa, y sobre tot les crisis de la francesa tenen una directa acció damunt Espanya.

Además, són símptomes d'una gran lluita universal que contraposa avui els interessos de la política interior, essencialment pacifista, ab els de la política exterior, ont cal esser forts pera contrarrestar la forsa de les nacions inferiors en evolució, la victòria de les quals seria un retrocés. La Fransa radical y socialista té una irradiació de progressiva llibertat; però reb de les altres nacions europees (excepte Anglaterra) una irradiació de cesarisme; Fransa, doncs, es com una minoria selecta, una qualitat, que té de contrarrestar la superioritat quantitativa dels demés factors de l'equilibri europeu. Aquesta moderna Roma té d'esser un poc bàrbara, pera vencer als barbres, si es precis.—A Anglaterra, en lo marítim, s'ha presentat la mateixa antinomia, fa poc temps, ab motiu de la votació dels gastos navals, y el cas del socialista Hyndham, votantlos, es ben significatiu.

Tal es avui la gran tragedia internacional, o lluita entre la forsa ciutadana de la pau y la forsa diabòlica de la guerra. El progrés humà, la pau humana, es, doncs, també una guerra; una guerra entre aquelles dues forses, eternes formes de claror y de nit.

GABRIEL ALOMAR

El planxat maurista

Lenrenou promogut per la retirada y consegüent tornada d'en Maura a la política, ha determinat la creació d'un nou requeté, més rabiós y més furi-bond encara, que'l constituït per la joventut jaumista.

Els representants de les joventuts conservadores—el maurisme compta també ab les seves joventuts—se reuniren, dies passats, en un miting, celebrat a Madrid. Predicaren, en el miting, sang y foc. Despotricaren contra'ls elements lliberals, enaltiren la represió més desenfrenada y feren vots per la resurrecció immediata d'un altre 1909, que torni an en Maura y an en Lacierva el seu mustig y rebregat esplendor.

No acabà aquí, el miting. Com a conseqüència de l'acte efectuat, se reuniren després els novíssims *enfants terribles* del conservadorisme. Deliberaren en privat, exposaren diferents punts de vista, acordant, tot seguit, per unanimitat, contestar a la violència per la violència, a l'insult ab la garrotada, y oposar la browning a l'atac als quefes; això sí, sense deixar, ni per un minut, de predicar el respecte a la llei, y enaltir, quan convingui, l'ordre sacrossant, base de les nacions fortes y ben organisesades.

An en Maura, joguina de totes les calamitats, presoner de les més amargues desventures, li mancaven no més els bons oficis de les joventuts del partit, pera perdre'l irremissiblement y pera sempre. Si les seves equivocacions, si la merescuda nomenada de crudel y sanguinari que l'acompanya, no siguessin prou pera soterrarlo políticament, bastaria l'estimació y l'afecte rabiós que'ls joves del partit li porten, pera anularlo com a representant d'un partit burgès.

No creiem que'ls joves conservadors portin a la pràctica els seus plans disolvents; estem segurs de que'ls seus projectes terrorífics no passaran de les planes dels diaris que han volgut insertar la nota política pels propis interessats enviada... y a fè que la cosa ens sabrà greu.

¿Hauria estat tan divertit fer, de quan en quan, una cullita de colls y punys en plena via pública!

X.

Toc d'atenció

No pot resultar mai obra de durada, la del qui fa les coses sense previ plan ni preparadora reflexió. Del mal de l'engrescament nosaltres en patim d'una manera extraordinària, y si del nostre caracter propens al facil entusiasme poden sortirne coses tan extraordinariament grans com, per exemple, la Solidaritat Catalana, en cambi poden resultarne coses tan tristament infecondes com, per desgracia, la mateixa Solidaritat.

La gloriosa Esquerra fou flor no precisament d'un dia, però sí de tres o quatre dies d'Assamblea tan sols. Tot ens entusiasma però tot ens cansa aviat, perquè'l nostre entusiasme no es

convenciment profund, sinó sensació momentània.

Ara estem de cap als *sports* de tota mena, y la deria d'enfilarnos montanyes amunt, arrapats per les herbes y despreciant el camí que tenim a dos passos; o tirarnos de fret nadant al cor de l'hivern, no'ns deixa pensar en que hi han problemes a resoldre, que no's resoldran pas si no robem una mica d'activitat als brassos y a les cames pera donarla al cervell.

No som pas enemics, ben al contrari, de l'educació física; creiem a peus junts allò del *mens sana in corpore sano*, y d'una joventut vigorosa poden esperarse'n fruits més saborosos que d'una colecció de figurins carrinclons; però tot té la seva mida, y de ferse un ciutadà senzillament fort a estudiar per selvatge, ab camiseteta ratllada, hi hà tot un sentit comú de diferencia.

Les aficions a l'art, a la literatura y a la política, van desapareixent d'entre les nostres joventuts. Ja estem lluny d'aquell devassall de ingeni que s'esmersava en la defensa o en l'atac del modernisme; ja quasi no's recorda aquella forta passió posada a tots els llavis en els mitings polítics, sobrers sempre d'oradors; han passat els temps de fer treballar l'esperit, y avui ens ho agabella tot el joc de la còssa y el retorn a les quatre grapes.

Pera tot deuria haverhi temps. Enhorabona que se sàpiga defensar una porta, però que també se sàpiga defensar una idea; molt bé que's manegi ab soltura un rem, però que també s'aprengui de moure garbosament la ploma; millor que se sàpiga pujar ab dalit una montanya, però que també se sàpiga veure un paisatge. Posem vigor als nostres moviments però posant solta a les paraules.

Aplaudim de cor la noble afició als *sports*, però quan l'afició esdevé mania y además resulta en detriment d'altres aficions que vigorisen l'esperit, allavors ens creiem en el deure de donar un toc d'atenció.

Que, naturalment, no serà escoltat per ningú.

JEPH DE JESPU

Dialog d'actualitat

—Amic, company de treball, deixeu l'eina arreconada per un moment en son lloc, y escolteu. —¿Què hi hà? ¿Què passa? —Passa, que'ns hem d'alegrar. —¿No sabeu la nova, encara? Passa, que'ls treballadors deixem d'esser terregada, que comensem a pesar en el plat de la balansa y, com més va, més aquet s'inclina a la nostra banda. Passa que, d'aquí endavant, nostra veu serà escoltada en les determinacions governamentals d'Espanya, y un ministeri tindrem exclusiu, sols per' nosaltres. Si això us sembla poc, company... —No'm sembla ni poc, ni massa. —Tingueu en compte que sols es una part del programa que ha publicat el Govern... ¿Que no l'heu llegit? —¿Ni ganes! —¿No sabeu lo que heu perdut! Us juro que allò es... —¿Guayaba! —Us repeteixo que hi hà un devassall de... —¿Paraules! En sense haverlo ni vist, sé'l que diu, ratlla per ratlla: facicies, quatre quintas; sinceritat, ni una malla. Si haguessin sigut sincers, declarant que són, a Espanya, en major nombre els ganduls que no pas els que treballen, fins el ministeri aquet podrien ben estalviar-se, o, primer que'l del Treball, crear el de la Vagancia.

VERDUM

Les coses, clares

OTSER, y es lo més probable, que no fassi en Romanones res de positiu; que'l seu pas pel Poder no's conegui per una d'aquelles reformes que marquen en la política una nova y sana orientació. Es l'actual President del Consell, per damunt de tot, un *insigne romancer*, un perfecte pare camàndules, al qual, no sabem per quina raó, s'ha fet de moda l'apoiarlo—y celebrar els seus acudits,—talment com si's tractés d'un llegendador de

alta volada, y no d'un polític desacreditat, del genre dels que les *entenen* totes.

En Romanones ha fet provisió de mirallets. S'ha proposat enlluernarnos; y cal confessar que no li va la cosa malament del tot. Un dels més grossos defectes, entre els molts que patim els espanyols, es, indubtablement, el d'estar mancats de memoria. Al llegir lo que diuen els diaris, pensaria qualsevol que surf en Romanones de la capsa, y no d'una parada dels encantats.

Pera donarse aires de reformador, ha ideat en Romanones, servil imitador, la creació d'un ministeri del Treball. La pensada, si sigués el comte home d'*esprit*, pensariem que es una ironia. A Espanya, país en el qual cavila tothom pera passarse la vida sense fer res, equival la creació de la nova dependència a una sátira de les més terribles.

Ferse pública la determinació d'en Romanones y caure sobre els ministres una pluja de recomanacions fetes a favor de mils d'empleats que desitgen ocupar un lloc en les oficines del nou ministeri, ha sigut una mateixa cosa. A hores d'ara, no s'entén el Govern de feina, davant dels mils d'aspirants que pretenen entrar al ministeri del Treball, ab la sana intenció de no fer res.

¡Ministeri del Treball!...

Millor fora establir el negociat de la ganduleria.

Les ventatges foren les mateixes, y la sinceritat hi guanyaria.

¿No els sembla?

EGONS les noves que per telegraf reben els diaris desde Madrid, la casa mortuoria del senyor Moret s'ha vist extraordinariament concorreguda per tota mena de gent d'iglesia, desde el bisbe de Madrid-

Alcalá fins a l'últim frare dominic. Si's té en compte que en Moret era un dels polítics de la monarquia que gosava de més fama d'anticlerical, el fet resulta altament significatiu. La veritat sigui dita, que quan un d'aqueixos polítics tinguts per desafectes a la gent de sotana's mor, confessat, combregat y extremauniat, totes les mostres de consideració que li pugui fer la clergilla són poques, comparades ab la gran propaganda que'ls hi ha fet el mort demanant els seus auxilis en l'última hora.

Si en Nakens un dia's reconciliés ab l'Iglesia, no n'hi hauria un altre al món més mimat y més ben assistit que ell, per frares y monges. Aixís logriaren al fi demostrar que l'esser anticlerical a Espanya es no més que un convencionalisme, bõ pera sostenirse mentres se té salut y la mort es llunyana, però que, en quant arriba l'hora de passar comptes, tothom s'ajup, temerós a la justícia divina. Y, si's reconeix la justícia divina, s'ha de reconeixer la justa existencia de tota la màquina clerical, ab la seva pompa, privilegis y tiranies, perquè la lògica es lògica y de lògica ningú en sab tanta com els que fa mil y pico d'anys sostenen un absurde a copia de sermons.

An en Maura, sense els diners que'ls hi podria proporcionar a compte de sufragis per la seva ànima, l'enterrarien com un gos. Que ell se morís en olor de santetat, fora cosa descomptada, però que hi morís el director d'*El Molin*, ja foren figures d'un altre paner. Y no hi haurien prou campanes en les iglesies, ni prou altars pera misses, pera celebrar la gran conquesta d'aquella ànima redimida.

Dimars a la nit, els lliberals monarquics barcelonins, se reuniren en fraternal banquet al «Rhin».

Els ja sabien que en Moret acabava de morir, però, ¡què diantre!, el gasto estava fet y valia la pena de que la nova's confirmés en totes ses parts.

Acabat l'apat, després del pollastre y el xampany, vingué la confirmació esperada, condolentse aleshores els comensals de no haver sigut a temps de suspendre l'acte en senyal de dol.

¡Insincers!

Encara hi cabia un petit sacrifici: ficarse dos dits a la boca, y suspendre, quan menys, la digestió.

Sembla que'l Sant Pare està temptat de fer una esmena a la doctrina: vol sustituir la fórmula del sisè manament que diu «No fornicar», per una altra que digui «No cometre actes impurs».

¡Molt bé, Sastre!

D'aquesta fetz, la moral regnarà novament a Babilonia.

Però, es lo que dirà mossèn Pollastre:

—¿Què se'n treu, de l'esmena?... Pera les-

ovelletes innocents, una y altra fórmula seran sempre un misteri, fins que'l capellà els fassi obrir l'ull ab piadosos exemples practics.

L'edat dels presidents de la república francesa, segons *Le Charivari*:

M. Poincaré, encara que jove, no serà el més criatura dels presidents elegits. En Sadi Carnot tenia 50 anys a l'esser proclamat, y en Casimir Perier no més que 47; podentse afirmar que aquet ha batut el record de la jovelesa.

El més vell dels presidents va esser M. Thiers, elegit a l'edat de 74 anys. Fou també el més menut de talla; aixis com el més alt y el més gros fou en Felix Faure.

Ara, com a home gras y panxut, cap president ha guanyat a M. Fallières. Per alguna cosa s'hi entenia quan l'anomenaven per «formatge de bola».

Carme, 26 de Janer.

Llegim en la premsa de Barcelona una nota del Govern civil, interessant al Delegat d'Hisenda antecedents pera resoldre els comptes d'aquesta població, referents a l'any 1911.

¿Què hi diu la nostra autoritat a tot això? ¿De què serveix aquella suma de pessetes que, desde fa dos anys, cobra de més y que no feia abans de posar el dret a les carns?

No hem obtingut cap millora en res de profit. Sols pensavem que devien servir, aquestes pessetes, pera saldar ab l'Hisenda el descobert que hi ha, en lloc d'una part del poble que no pagà.

Ara dirà el lector: —Doncs, ¿per què l'autoritat no'ls fa complir?—

Molt senzill, el dominador castic d'aquet poble, per la sola l'èria d'aguantarse al candelerio, permet que alguns dels seus amics no paguin, ab tal que segueixin la seva voluntat, y després, als que estan atrassats y tal vegada no pensen com ells, procuren arrastrarlos en dies d'eleccions—degut a l'ignorancia y poca fermesa en el pensar,—baix l'amenassa d'embarg, o be dientlos que se'n recordaran.

Aquesta es l'administració de que som obgete, de modo que quasi's pot ben dir que sols paguem els de l'oposició, y, en aquet cas, afirmada la nota més amunt explicada, voldríem que un dia, s'optadament, vingués un delegat, autorisat legalment pera examinar els llibres, y acabés d'una vegada tanta coacció.

Molins de Rei, 28 de Janer.

Diumenge passat finguérem la visita dels carlins de Sant Feliu, els quals, capitanejats pel *cabecilla* d'aquet poble, el «Burilles», entraren uniformats, ab boina y corneta, com si volguessin fer una *fierasa* de les seves. A l'arribar al seu *cau*, les empengueren a toc de corneta y als brams de «¡Visca don Jaume!», que, com feres desbordades, feien retrunyir les parets d'aquell estable.

¿Sembla extrany que hi hagi gent, en aquet poble, que tinguin l'alsada d'homes y vagin vestits a l'europea, y vulguin dirse carlins! ¿No's recorden de la guerra passada?

Republicans d'aquet poble: si tenim la desgracia de que aquestes visites sien massa freqüents, no'ls feu la més petita demostració, encara que'l vostre semblant se us enrogeixi de vergonya; deixeu'los passar com qui són, sense donarlos el més petit motiu pera que's repeteixin les barrabassades de Sant Feliu y Granollers.

Mascarada

Preludi

L'orquestra, ¿sentiu?, us crida; aprofiteu els moments.

¿Qui serà el que sord se mostri als seus dolcissims accents?

No tot ha de se armà intrigues, y discuti y perorar...

¡Hala, politics d'ofici; sou al ball... y heu de ballar!

Americana

Si es cert que un dia, per nostres culpes, sense colonies ens vam quedar, la sort, a l'ultim, ve a indemnisar-nos de lo que'ls yanquis ens van birlar.

Africa hermosa, terra beneita, de tu els ulls avids mai apartem.

Quan la comedia pugui estrenarse, ¡ai, quantes nòmnes hi firmarem!...

Polka

Som republicans acerrims, però, si al Poder li plau, també anem a fer visites als veins de cert palau.

¿Que l'austeritat res guanya passejant per allí dins?

Tot això són tonteries de quatre esperits mesquins.

La política severa d'aquells temps, ja ha caducat; la d'avui ha de se elástica...

¡Visca l'elasticitat!

Vals

Del gran Romanones formem en les files;

d'ell rebem les ordres y l'inspiració.

Ell du la bandera que al combat ens guia;

ell es qui ara guarda la clau del turró.

¿Programa?... ¿Que importa que'l programa ens falti,

si al se al dia trenta nosaltres cobrem?... Del gran Romanones

som fidels comparses; mentres ens atipi,

sempre'l seguirem.

Massurca

Nosaltres anem dant voltes sala amunt y sala avall,

mes ¿hi hà algú que pugui dirnos com acabarà aquet ball?

¿Don Anton torna a se el quefe o en la renuncia insisteix?

Y, si en efecte ha fet *muifs*,

¿quí dimontri ens dirigeix?... Final

Final

Pareu, ardid dansaires; pareu, que ha arribat l'hora

de reposà una mica davant d'un bon sopà.

¡Al restaurant!... Que's vessi tot lo millor que hi hagi...

El gasto no us preocupi...

¡El poble pagarà!...

C. GUMA

NOTES OBRERES

El proletariat contra l'alcohol

Hi han intellectuals fantasiejadors que, portats pels seus sentiments antidemocrates, han comès la gravissima injusticia d'atribuir al socialisme una acció favorable a l'alcoholisme. De les extranyes histories que algun d'aquets intellectuals ens han contat, se'n dedueix una curiosa conseqüencia: l'obrer socialista es un home aviciat, embrutit y donat a la beguda, mentres que l'obrer sindicalista es un home auster, cast, abstemi y virtuós, que guarda y acreix com un tresor la seva vigoria moral y física.

Hem de dir que, entre les moltes diferenciacions que'ls teorissadors del moviment obrer han establert entre'l socialisme y el sindicalisme, no hi hem trobat mai aquesta xocant diferenciació per l'alcohol. Aquesta no es altra cosa que una elucubració inconsistent, filla d'aquell deplorable intel·lectualisme que aixeca afirmacions y inventa lleis damunt d'una coneixensa deficientissima dels fets. En tals condicions, les afirmacions y les lleis no tenen cap valor positiu, y no són altra cosa que un joc d'entreteniment pera passar l'estona.

Els qui segueixen el desplegament interesantissim del moviment obrer, saben que sindicalistes y socialistes se confonen en una acció comuna contra'l flagell de l'alcohol. Es l'alcoholisme un factor de rebaixament y de feblesa. Y el socialisme, que vol educar y enfortir la classe obrera, sent la necessitat d'apartar a aquesta d'un vici degradant y funest, que trenca totes les forces de dignitat y de virilitat que hi hà en l'home.

Per tot arren del món, el partit socialista propaga entre'ls obrers l'aversion a l'alcohol. Existeixen a Fransa, a Bèlgica, a Alemanya, a Anglaterra, nombroses associacions socialistes especialment dedicades a la propaganda antialcohòlica. La guerra que fa poc temps declarà la Social-Democracia germànica a les begudes alcohòliques, ha fet minvar fortament el consum d'aquestes en l'imperi alemany.

Ara mateix s'ha fet famosa a Fransa la qüestió entre el municipi socialista de Firminy y els taverners de la localitat. Són tantes les tavernes que hi hà en la susdita població y's deixen sentir tant els seus efectes desmoralissadors, que'ls regidors socialistes han acordat

proibir l'obertura de nous establiments de beguda y obligar als existents a treure les dobles cortinetes que tenen posades darrera els vidres de les portes, pera amagar l'interior als ulls dels viants.

L'última d'aquestes disposicions ha produït una obstinada protesta per part dels taverners de Firminy. Els diuen que això de ferlos treure les cortinetes es un atentat a la *llibertat individual*. Els socialistes repliquen que, sense elles, molts dels qui ara van sovint a la taverna, y hi passen hores, y s'hi emborratzen, se donarien vergonya de que'ls poguessin veure desde fóra, y no gosarien entrarhi. S'exclamen els taverners que'ls acords municipals els faran perdre la clientela. Però es precisament això lo que'l municipi socialista de Firminy se proposa.

A. R. y V.

Compte rodó

Ja som a Carnaval, ¡paraula santa!, encara que, segons males llengotes, del Carnaval ditxós moltes xicotes gemeguen que es un gust; així's bescanta. ¿Quants dies *tira*, l'any? Trescents seixanta y cinc, si no'm descompto; doncs, si ho notes, a diari, entre caretes y carotes, veuras cada extranyesa al món, que espanta. Tot l'any 'nem disfressats; les fesomies cambiem; y aixís tindras, si bé ho rumies, el compte net y clar; no hi donguis voltes. ¿Vols dirme, si comptant guanyes les *besses*, trescents seixanta dos... de Carnestoltes?

JOAQUIM MALLEU

ORNA a esser plat del dia el sang y fetge turc.

Els joves del «Comité de Unió y Progrés»—que deuen esser una especie de «Jóvenes Rebeldes» orientals—se llenbaren altre cop al carrer pera impedir, revolucionariament, que'l govern acceptés la pau proposada per les potencies, cedint, com a indemnissació, Andrinópolis y les illes del mar Egeo. (Territoris que, a forsa d'anomenarlos, ja'ns són tan familiars com el Park-Güell o la Font de Canaletes).

Y, per aquí, els joves turcs no hi passen. Vol dir que, respecte a la cessione d'aquells territoris, són intransigents.

No sabem que entre ells n'hi hagi cap que's digui Cánovas-Pachà, però's veu que també opinen allò d'el *último hombre y la última piastra*.

Ja cal que Alah els ajudi.

De moment, y això es de doldre pel mal efecte que fa, al ministre de la guerra el varen ben *des-pachà*.

Un regidor dels de nota, a l'esser aprovat el dictamen de les aigües, va demanar una gratificació pera'ls taquígrafs que, durant les vuit sessions de l'Ajuntament, varen taquígrafiar totes les paraules dels discursos, dient que la discussió del dictamen de les aigües *era una cosa que no tenia precedents en els anals de la Corporació municipal*. Ab aquesta confessió y els seus discursos, apoiant la compra de Dos Riús, també s'ha guanyat una bona gratificació, ¿oi, nano?

La *Veu*, del dia 26, publicava un article en el que elogiava les persones honrades que han defensat el dictamen de les aigües, citant a l'Abadal, an en Fargas y a un altre senyor de l'Esquerra.

Com si els Serraclares, els Marials, y els Lladós, no l'haguessin defensat.

Ja'ls pot citar, ja, senyora *Veu*.

Com ja's poden donar les mans, que tots són uns.

En el pati de la parroquia de Santa Agna s'hi inaugura, demà, un saló public de lectura.

El jovent sicalíptic de Barcelona, aquet jovent que fa de les seves a les portes dels temples, ja sabrà ara ont anar a llegir pornografies.

Perque... ¡es de suposar que be tindran la *Biblia* a la disposició del public!...

Els pares, missioners que aquets dies feien niu a la Barceloneta, no'n varen tenir prou ab esgargamellarse desde la trona de Sant Miquel, sinó que, diumenge passat, s'atreverien a fer els gegants pels carrers de la barriada.

Podien haver esperat vuit dies més y arribarse fins al Passeig de Gracia.

Sà com llà, una dotzena de disfresses més, a la rua, no s'hi coneixerien.

El Destí.

Un diari fa observar que'l difunt Moret, ara precisament, tenia projectada una visita a Barcelona pera dintre molt pocs dies.

Aixis, don Segimond, no ha fet sinó aven-sarse als acontejaments.

—¿Per què?—preguntaran vostès.

Perquè aquí, a l'arribar, hauria begut aigua de Dos Riús... que es lo mateix que haver begut oli.

Dos dies justos abans de que en Moret deixés la pallofa, un setmanari satiric dedicava aqueixos versos al president del Congrés:

Váyase con Dios, don Segis, que el descanso le hace falta, tras las luchas y quebrantos de su existencia harlo amarga. Pero, por Cristo, no vuelva; no haga lo mismo que Maura...

Ja deu haver vist el colega que don Segimon ha seguit punt per punt els seus consells. Se n'ha anat pera no tornar.

En Romanones, contestant a una súplica d'en Pere Corominas, ha promès que aviat estudiarà y resoldrà el cas del nostre amic, l'excellent dibuixant, *Apa*, condemnat per la llei de jurisdiccions.

¡Apa, doncs, apa!
¡Que no li haguem de tornar a dir, senyor comtel!

¿Aplec en projecte? Els nacionalistes federals preparen una excursió colectiva a Sant Boi.

¡Ves perquè en Rafel de Casanova no podia anar a fer el darrer badall a un altre lloc!

Això són ganes de donar pasta, pera baixes ironies, als enemics.

Diu que en Cerralbo y en Mella vindran ara a Barcelona...
¿Després d'això de les aigües, una altra peste més grossa?

D'un telegrama de fa pocs dies: «El señor La Cierva ha salido hoy de Madrid. Al subir al tren, fué ovacionado». Si marxava, s comprèn.

Cavallers: Enrich Lapedra Fàbrega: Escullirem tot lo passador que hi hagi, d'entre lo que'ns envia.—E. Vila: Pera aquet número, ha sigut impossible; veurem si podrà utilitzar-se en algun altre. De tots modos, mercès.—V. M.: Enterats y conformes.—M. R. (Banyoles): En el segon paragraf s'hi llegeix quelcom relliscós. Y lo millor dels daus es no jugarlos.—J. B. (Mora la Nueva): Ho sento, però no pot esser, perquè llargueja massa.—Joan Antich y Puquí: No ho extranyi. En aqueix genre de literatura s'han donat molts casos de coincidencies. No obstant, procurarem ficarnoshi, pera que la traició no's repeteixi.—P. G. (Agramunt): Si no la veu publicada, serà que l'espai no'ns ho ha permès.—P. P. D. (Puigreig): Les cartes han de venir convenientment firmades, ab firmes autèntiques. Ah, y, si pot esser, regularment ortografiades.—Joan Aubert y Manent: ¡Bravo, home!... Es dir que...

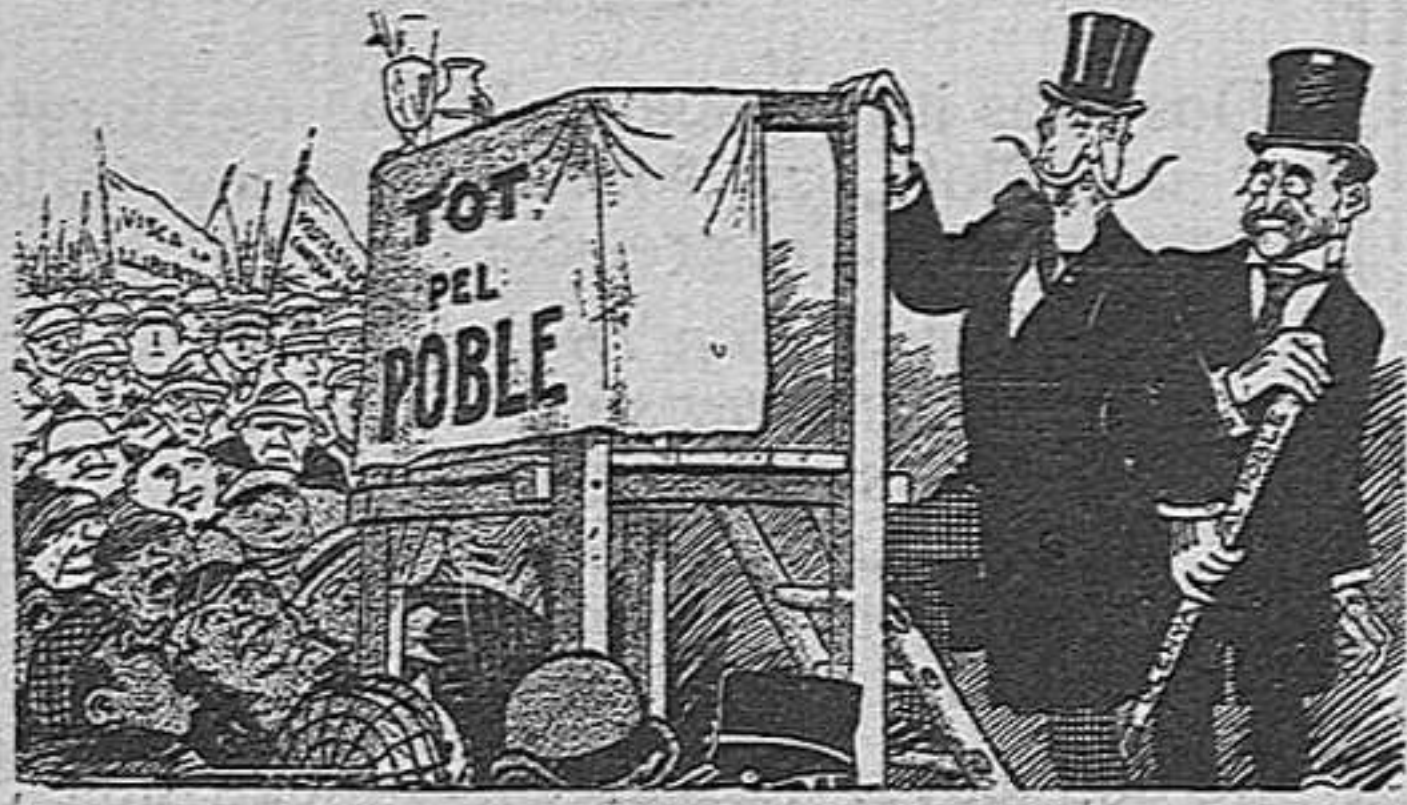
Aixis com en Maura planta, del mando, la dimissió, nosaltres plantar deuríem la nostra contribució.

¿Ja ho sab que això es pecaminós?... ¿Que per molt menys el doctor Robert va deixar l'arcaldia y en Jespu va anar a l'*estaribel*?—Joaquim Malleu: Si hi cab, ab molt gust.—J. P. y P.: ¿Ont va, ab aquet pa de prosa? ¡Es impossible, sant cristià!

Cavallers: Joaquim Malleu: El sonet va bé, y procurarem que no's passi l'oportunitat pera publicarlo.—Salvador Evertit: La tendencia de l'article ens agrada forsa. Lo que no'ns va bé—li confessem sincerament,—es la forma, que'ns ha semblat molt descuidada.—Eudald Sala: Molt serà que, entre tantes pessetes menudes, no se'n aprofiti alguna. No gaires, ¿eh?, no gaires, per això.—Lluís Soler (Puigreig): La caricatura que m'envia no li posarà pas ni una fulla de llorer més a la seva gloria d'artista. Si vol esser un aprenent notaire dels aplicats, dibuixi, dibuixi forsa, però estripi forsa també, després de dibuixar. O quant menys tingui la forsa de voluntat de no enviar res a la publicitat. (A la publicitat, vull dir a LA CAMPANA, entenemnos).—L. H. (Sant Vicens dels Horts): No podem fernes eco de lo que'ns diu *sin pruebas fehacientes*.—J. R. (Sant Cugat del Vallès): Lo mateix dec dirli a vostè, senyor meu. Es perillosa.—J. M.: Potser sí.

DON SEGIMOND MORET A TRAVÉS DE LA CARICATURA

Celebrades reproduccions de làmines polítiques
insertes en
LA CAMPANA DE GRACIA

EN MORET EN EL MITING

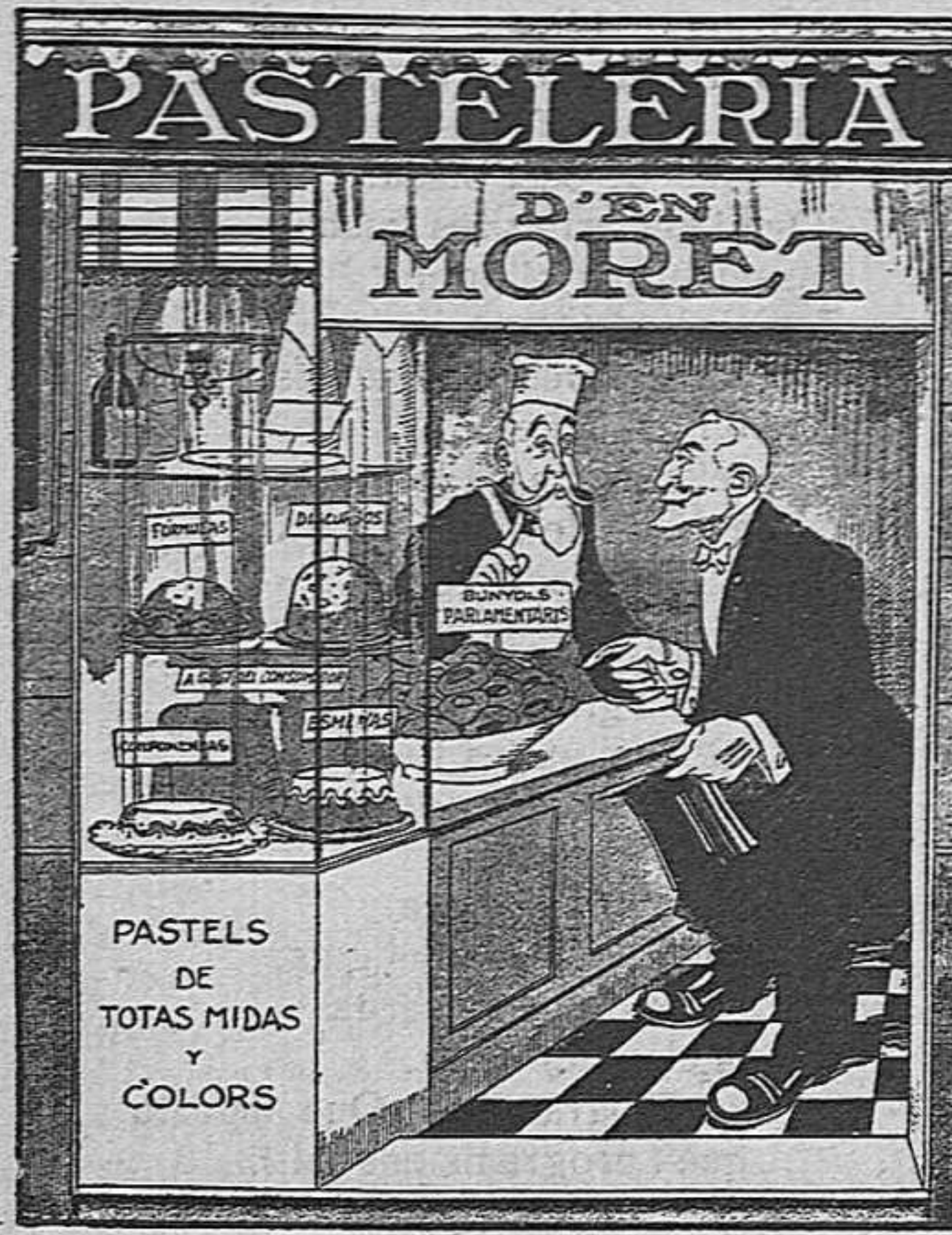
DEL TEATRE DE LA «PRINCESA»

—Té, Canalejas, guarda'm el bastó, que haig de fer un discurs ensabonant a les masses. Quan baixi ja me'l tornaràs.

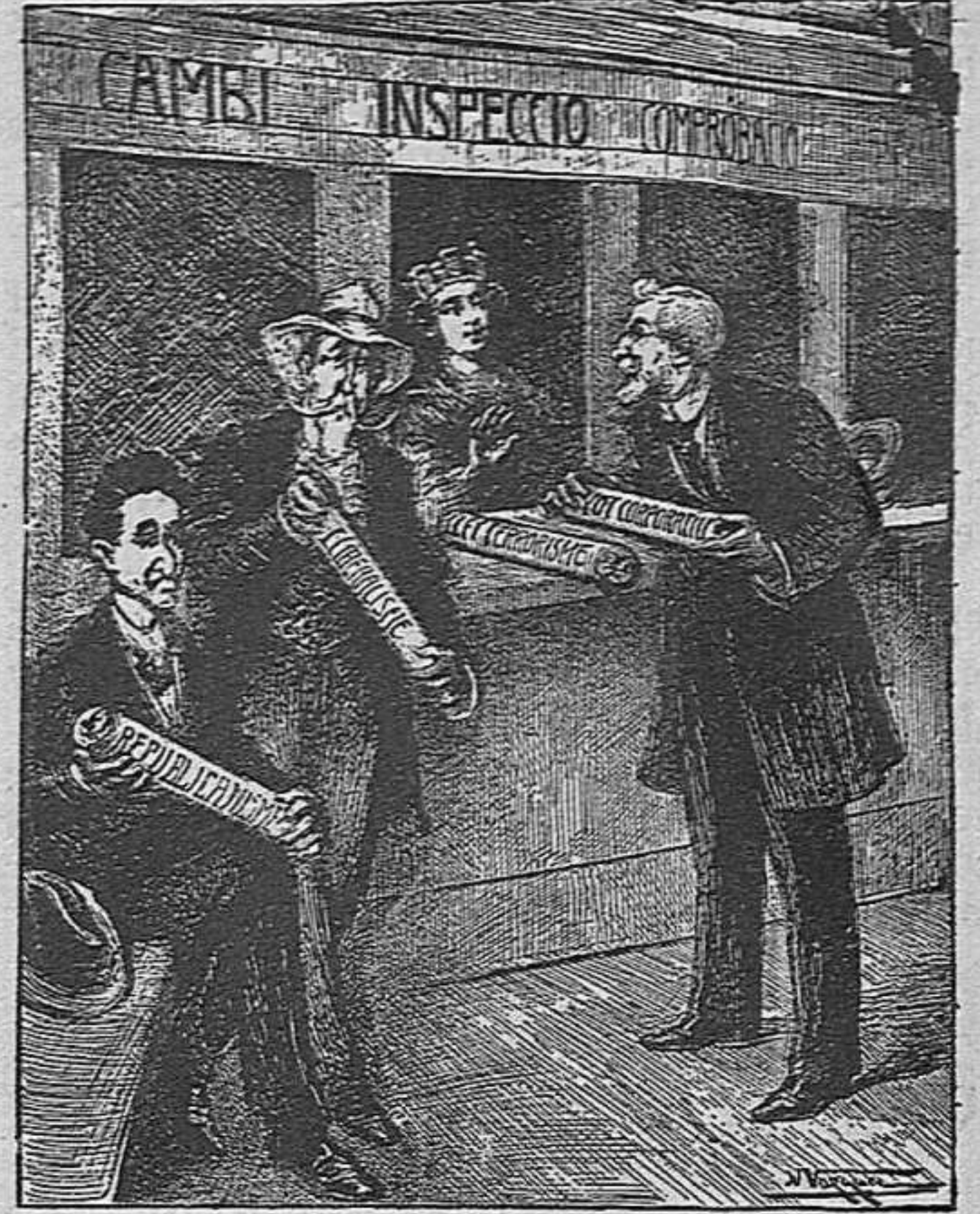
EL PES DE LA CULPA

Lo que es ab aquesta pedra al coll, no tornaràs a surar.

FENT TRACTES

—Ja entenc. Vostè voldria un pastel d'oposició encucrada...
—¡Això mateix! Y el necessitaria pera'l dia de la votació de la llei del terrorisme.
—El tindrà, don Anton, el tindrà. Ja sab que pera aquestes coses me pinto sol.

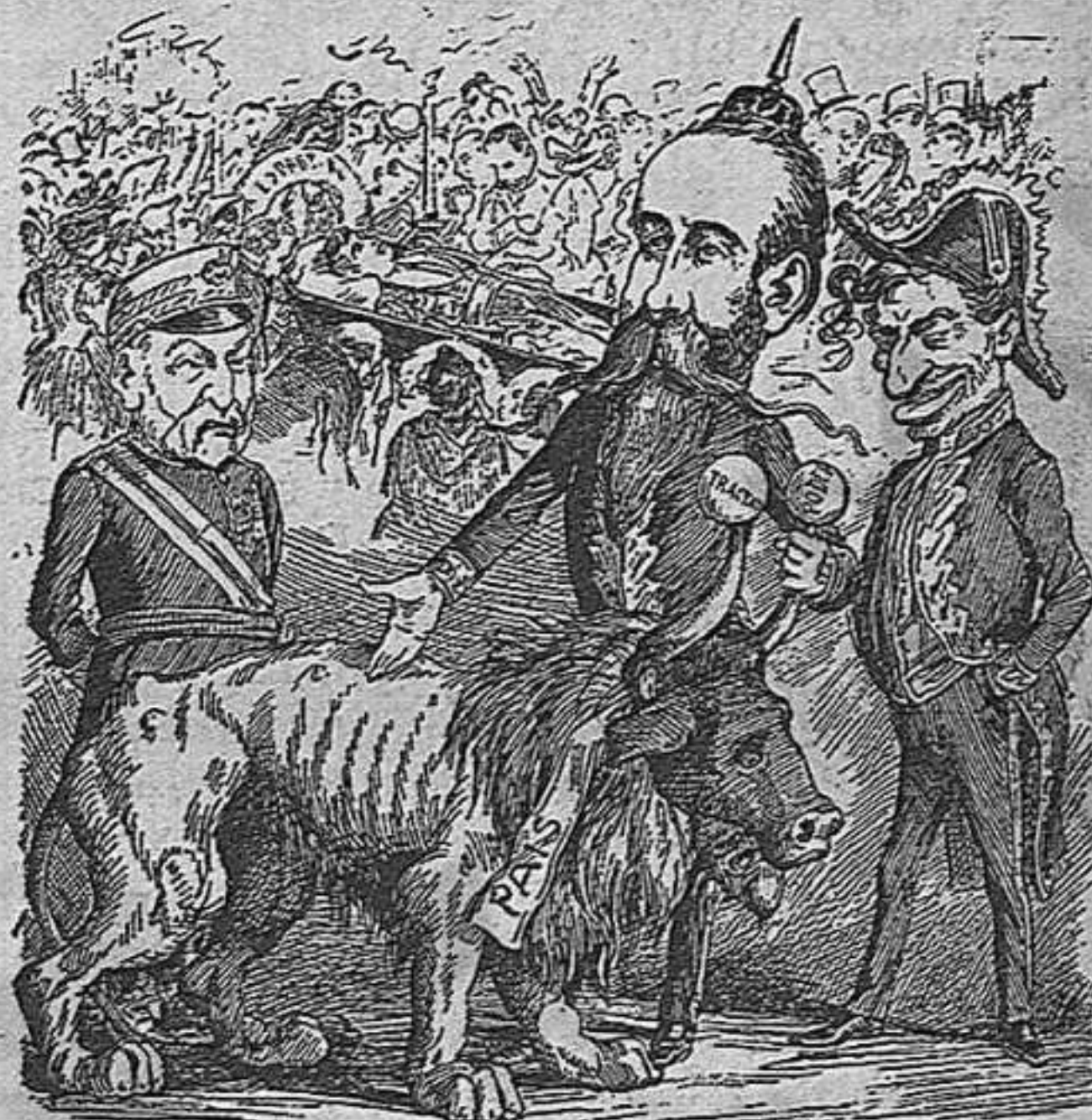
MONEDA QUE NO PASSA

—¡Fòra!... No cal que me'ls miri. Això no són cartutxos de duros.
—Doncs, què són?
—Cartutxos de perdigons.

IDILI GOVERNAMENTAL

—¡Al fin solos!

ELS TOREROS QUE MOREN

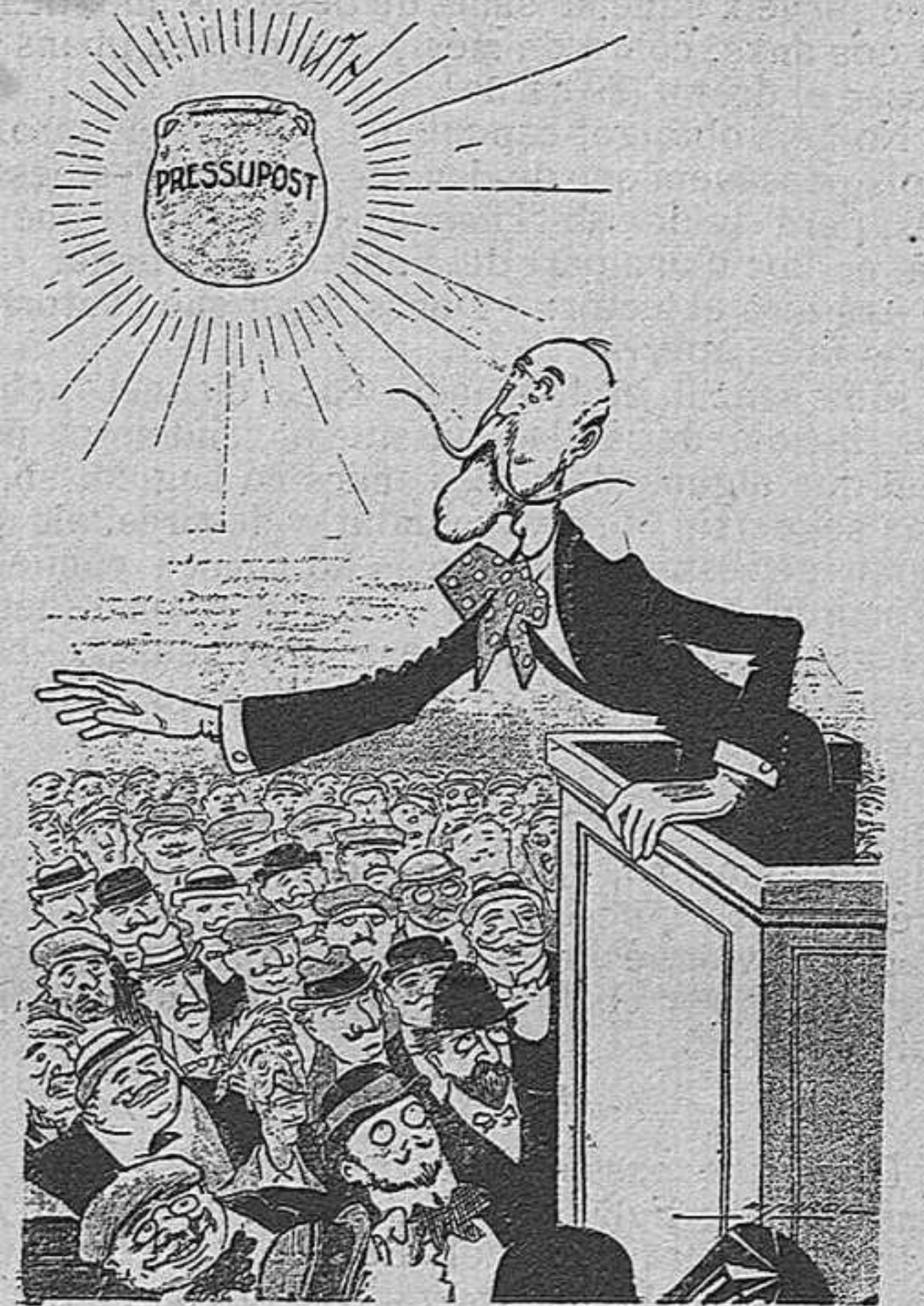
Y ELS TOREROS QUE VIUEN

—Lo que es nosaltres no'n tindrem cap de cogida ab aquet toro, perquè'l tenim ben embolat.

LA FELICITAT D'EN MORET

Ab els vapors del xampany, no veu lo que al voltant té, però quan alsa la copa diu que a Espanya anem tan bé.

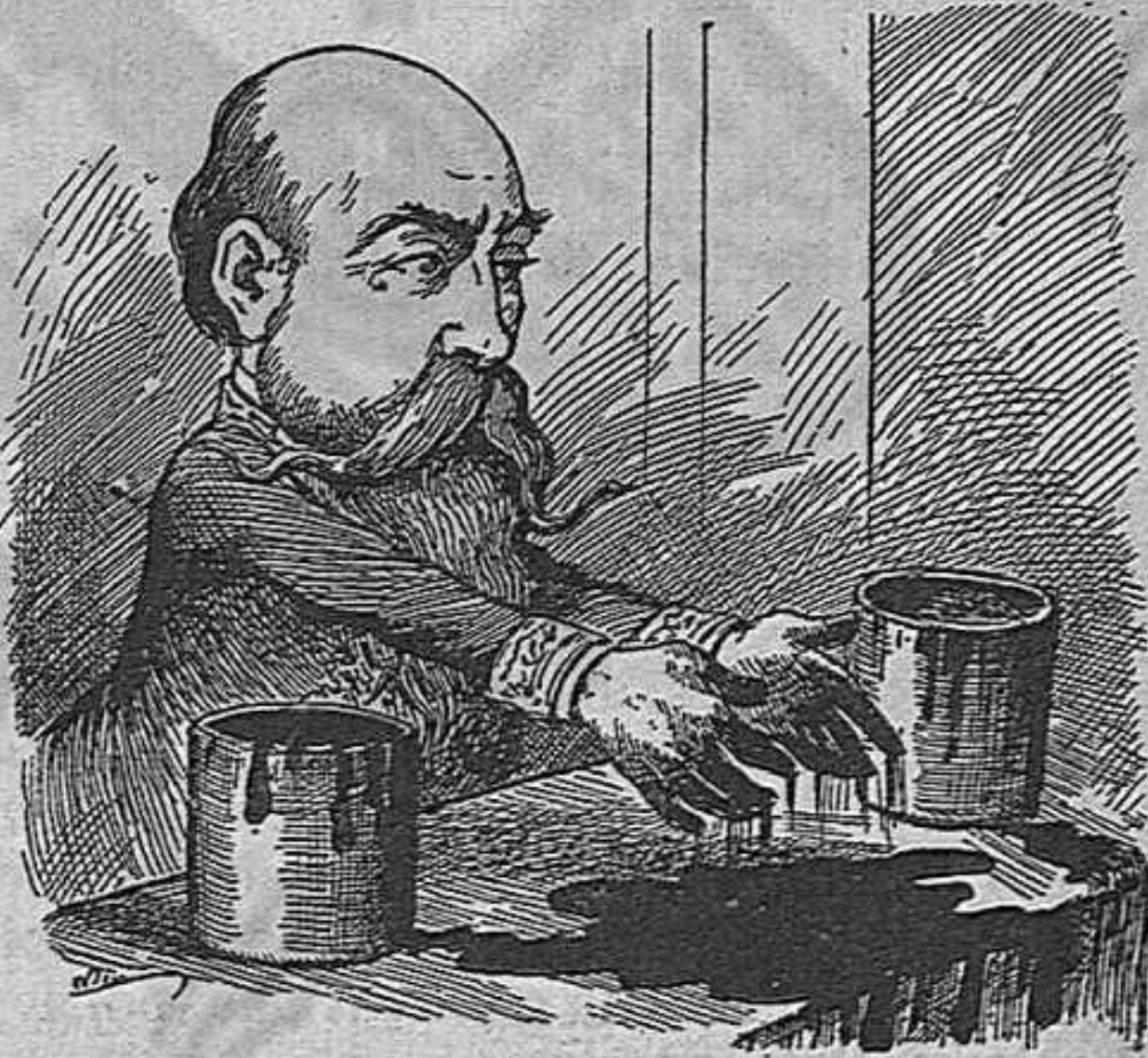
A ZARAGOZA - EL GRRRAN DISCURS D'EN MORET

—Vaig a parlarvos ab la vista ficca en l'ideal que a tots ens alenta...

DEL FOC A LES BRASES

Ens tornen les garanties, y fins són tan bons minyons, que com a propina ens donen la llei de jurisdiccions.

JOCES DE MANS ELECTORALS

—Va a comensar la funció... Señores, manos limpias.

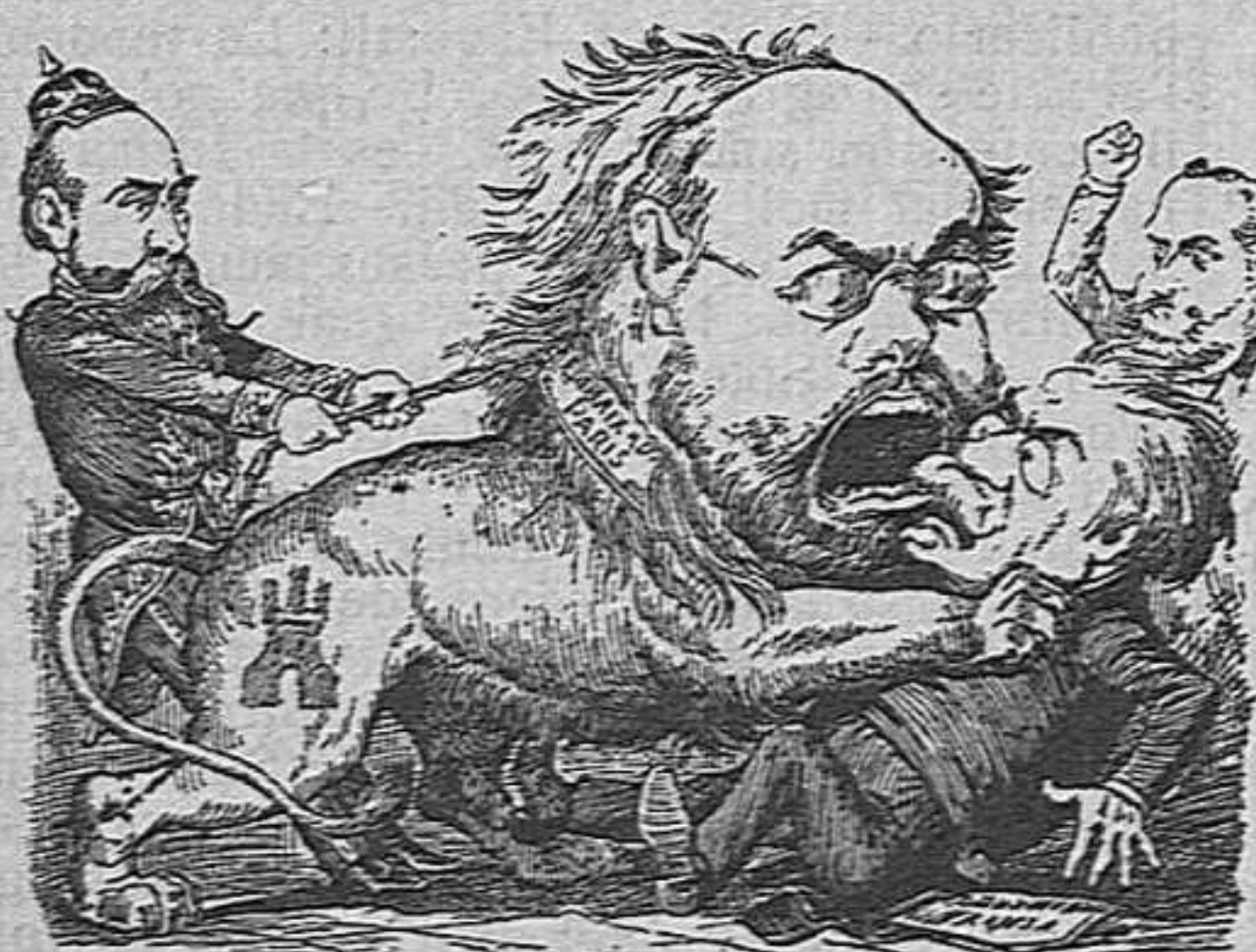
ELS PRODUCTORS AN EN SAGASTA

—¡Qué fa, don Práxedes!... ¡Prénguieli les estidores an aquet boig!

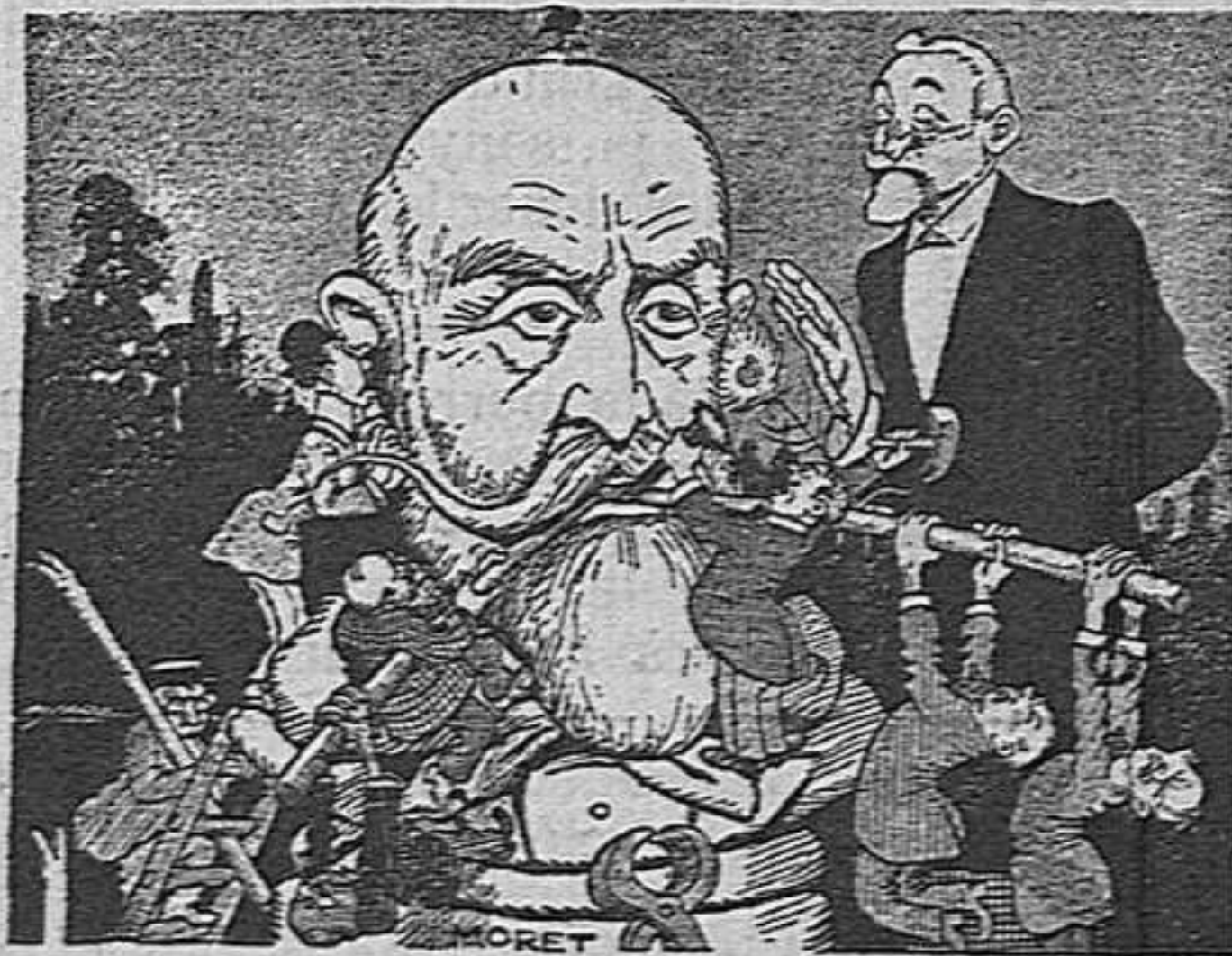
PREPARATIUS PERA L'AMPUTACIÓ

El cloroformo.

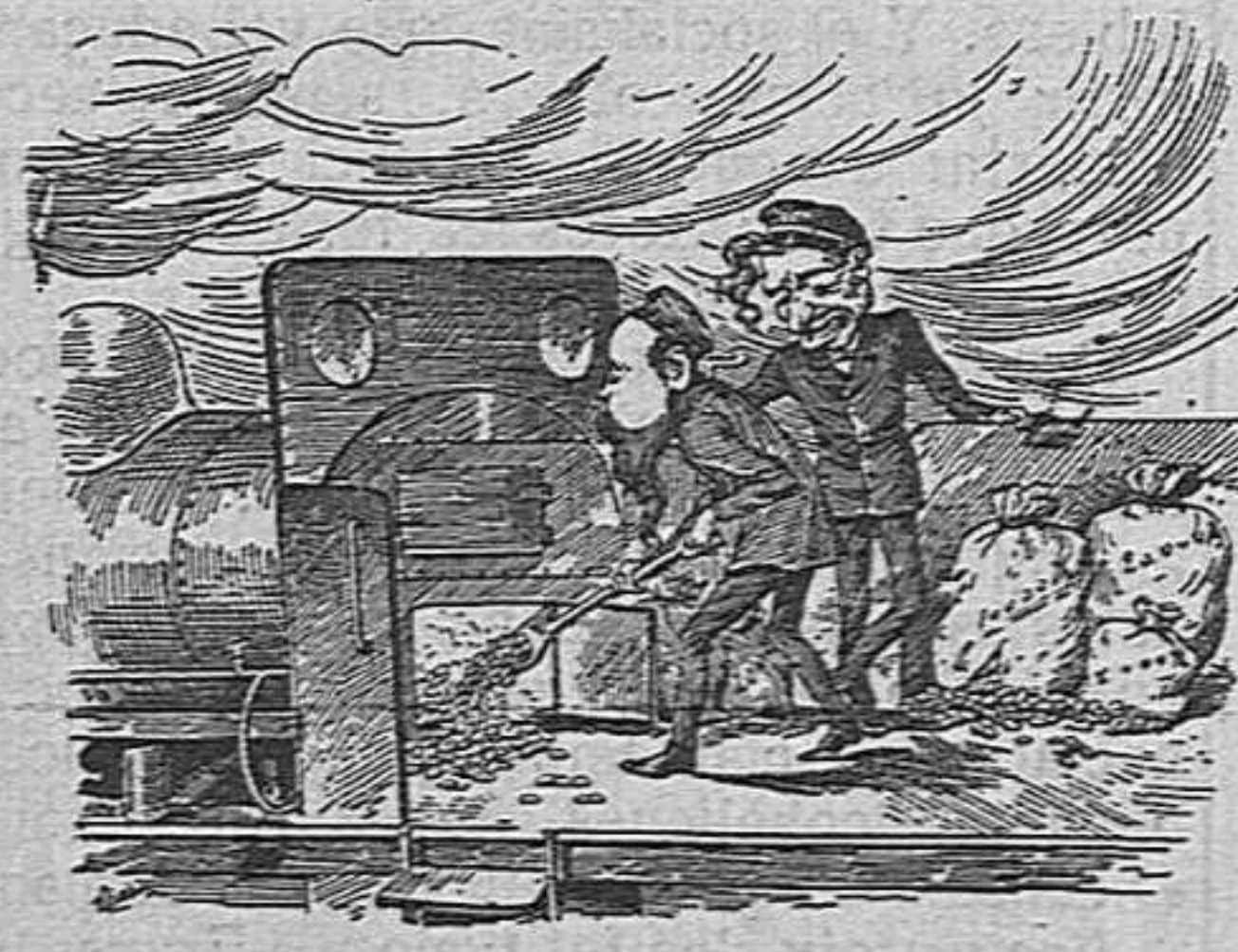
LA PITRADA DEL LEÓN... Y CASTILLO

Proteccionista-camama... ensarrona-industrials... Ja era hora de que trobessis qui't cantés quatre vritats.

TEMPS PERDUT

Don Anton:—No s'escarrassin, senyors, que lo que es la boca no l'obrirà. Ell y jo ja hem quedat aixís.

LA QÜESTIÓ DELS FERROCARRILS

Volen carregar la màquina ab grans palades de naps: potser la caldera exploti i tot se'n vagi a cà'n Taps.

EL MALALT CRONIC

—¿Aont vol que'l porti, don Práxedes? —No'm treguis dels voltants de la Presidencia. Fet y fet, es allí ontestic millor.